

Σάββατο 2 Σεπτεμβρίου 2023

Σπ. Πρωτοψάλτης στο ΑΠΕ-ΜΠΕ: ΕΠΑΣ Μαθητείας της ΔΥΠΑ, το μέλλον της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

*** Του Σπύρου Πρωτοψάλτη**

Η επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα αποτελεί μία μεγάλη πρόκληση, αλλά και διαφαινόμενο πεδίο ευκαιριών για πολλούς νέους. Μπορεί να προσφέρει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται σε τεχνικά και πολλά άλλα επαγγέλματα, για τα οποία υπάρχει ευρεία ζήτηση στην αγορά εργασίας και δεν μπορούν να τα εξασκήσουν άνθρωποι που δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση.

Στη χώρα μας, προκύπτει ένα χάσμα ανάμεσα στην προσφορά και στη ζήτηση στην αγορά εργασίας, που σε έναν βαθμό έγκειται στην αναντιστοιχία δεξιοτήτων (οι εργοδότες ζητούν συγκεκριμένες δεξιότητες και γνώσεις για τις θέσεις εργασίας - οι αναζητούντες εργασία δεν κατέχουν τα απαραίτητα προσόντα) και κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις στην ΕΕ στη μετάβαση των νέων από την εκπαίδευση στην εργασία.

Το φαινόμενο αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων παραγόντων, στην ανεπαρκή διασύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας, καθώς και στις ραγδαίες αλλαγές στην τεχνολογία και στην οικονομία, όπου διαμορφώνονται συνεχώς διαφορετικές συνθήκες σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Το όραμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το δικό μας είναι η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση να αναδειχθούν στην κοινωνία και να γίνουν συνειδητή επιλογή για τους νέους. Μία στροφή σε βραχυχρόνια ποιοτική και σύγχρονη εκπαίδευση, που προετοιμάζει τους εκπαιδευόμενους, για να ξεκινήσουν άμεσα τον επαγγελματικό τους βίο και τους εξοπλίζει με δεξιότητες, ώστε να απολαμβάνουν επαγγελματική, κοινωνική και προσωπική ανάπτυξη.

Για να επιτευχθεί ο στόχος, έχουν ξεκινήσει μεταρρυθμίσεις που θα βελτιώσουν την ελκυστικότητα και την κοινωνική αντίληψη για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, η οποία για πολλά χρόνια ερχόταν σε δεύτερη μοίρα.

Έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα διαδραματίζει η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), που λειτουργεί 50 Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας (ΕΠΑΣ), 30 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και, πρόσφατα, ίδρυσε επτά νέες Πειραματικές Επαγγελματικές Σχολές (ΠΕΠΑΣ) στον κλάδο του τουρισμού.

Στις εκπαιδευτικές δομές των ΕΠΑΣ Μαθητείας, οι οποίες λειτουργούν σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και σε 35 πόλεις της Περιφέρειας, εφαρμόζεται το δυϊκό σύστημα εκπαίδευσης, που συνδυάζει τη θεωρητική και εργαστηριακή εκπαίδευση στην τάξη με το πρόγραμμα μαθητείας (πρακτικής) σε εργασιακό χώρο. Η φοίτηση είναι δωρεάν, διετής και περιλαμβάνει τις Α' και Β' τάξεις, οι οποίες οργανώνονται σε τμήματα ειδικότητας. Οι ΕΠΑΣ Μαθητείας απευθύνονται σε νέους και νέες 15-29 ετών. Οι μαθητές πραγματοποιούν πρόγραμμα μάθησης (πρακτικής) σε εργασιακό χώρο και αμείβονται από τη ΔΥΠΑ με 104,52 ευρώ ή 130,65 ευρώ την εβδομάδα (για 4 ή 5 ημέρες μαθητείας, αντίστοιχα) για δύο έτη.

Πρόσφατα, διευρύνουμε τα εισοδηματικά κριτήρια και, όσοι μαθητές τα πληρούν, λαμβάνουν επίδομα στέγασης, το οποίο διπλασιάστηκε στα 240 ευρώ μηνιαία, καθώς και σίτισης, το οποίο αυξήθηκε σε 9 ευρώ ημερησίως.

Επίσης, παρέχονται δωρεάν στους μαθητές τα απαραίτητα βιβλία και βοηθήματα και δικαιούνται σπουδαστική άδεια, μέχρι 30 ημέρες, με αποδοχές.

Οι 30 ειδικότητες, που θα λειτουργήσουν στις ΕΠΑΣ της ΔΥΠΑ για το σχολικό έτος 2023-2024, είναι οι εξής: Αισθητικής Τέχνης, Αργυροχρυσοχοΐας, Αρτοποιίας-Ζαχαροπλαστικής, Βοηθός Γενικής Βρεφονηπιοκομίας, Βοηθός Γενικής Νοσηλείας, Βοηθός Φαρμακείου, Γαλακτοκομίας-Τυροκομίας, Γραφικών Τεχνών-Ηλεκτρονικής Σχεδίασης Εντύπου, Καλλιτεχνικής Επεξεργασίας Μαρμάρου, Κομμωτικής Τέχνης, Μαγειρικής Τέχνης, Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων, Ξυλουργών-Επιπλοποιών, Τεχνίτης Αερίων Καυσίμων, Τεχνίτης Αμαξωμάτων, Τεχνίτης έξυπνων ηλεκτρονικών συσκευών και εγκαταστάσεων, Τεχνίτης Εργαλειομηχανών (CNC), Τεχνίτης ηλεκτρολογικών εργασιών και ανελκυστήρων, Τεχνίτης ηλεκτρολογικών συστημάτων συμβατικού και ηλεκτρικού αυτοκινήτου, Τεχνίτης Θερμικών & Υδραυλικών Εγκαταστάσεων, Τεχνίτης Μεταλλικών Κατασκευών, Τεχνίτης Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών, Τεχνίτης Μηχανών & Συστημάτων συμβατικού και ηλεκτρικού Αυτοκινήτου, Τεχνίτης Ναυπηγικής Βιομηχανίας, Τεχνίτης Υποστήριξης συστημάτων Η/Υ, Τεχνίτης Ψυκτικών & Κλιματιστικών Έργων, Υπάλληλος Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, Υφάσματος Ένδυσης και Σχεδιασμού Ενδύματος, Φυτοτεχνικών Επιχειρήσεων-Αρχιτεκτονικής Τοπίου και Ωρολογοποιίας.

Η αναβάθμιση των ΕΠΑΣ Μαθητείας της ΔΥΠΑ και, κατά συνέπεια του θεσμού της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στη χώρα, έχει υψηλή θέση στις προτεραιότητες της διοίκησης τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Έχουμε σχεδιάσει και υλοποιούμε πέντε δράσεις που εκσυγχρονίζουν τις σχολές και την εκπαιδευτική ποιότητά τους.

1. Αναβαθμίζουμε ενεργειακά και λειτουργικά 43 ιδιόκτητα κτίρια των σχολών, με συνολικό προϋπολογισμό άνω των 135 εκατ. ευρώ, με χρηματοδότηση κυρίως από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ 2014-2020 και το Πράσινο Ταμείο.

2. Εκσυγχρονίζουμε 350 εργαστήρια των σχολών με τον πλέον σύγχρονο εξοπλισμό, ένα έργο συνολικού προϋπολογισμού 35 εκατ. ευρώ, με πόρους που εξασφαλίσαμε από το Ταμείο Ανάκαμψης.

3. Αναμορφώνουμε τις προσφερόμενες ειδικότητες, επικαιροποιούμε τα προγράμματα σπουδών και ευθυγραμμίζουμε τους οδηγούς κατάρτισης ειδικοτήτων, σε συνεργασία με φορείς, όπως το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας Ελλάδας-Compete GR και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

4. Συνδέουμε τις ΕΠΑΣ Μαθητείας με την αγορά εργασίας, προχωρώντας σε συνεργασίες με μεγάλες εταιρίες που έχουν εμπειρία στους κλάδους που δραστηριοποιούνται, όπως η ONEX (Ναυπηγεία), η ΕΑΒ (Αεροπορική Βιομηχανία), η Νικ. Ι. Θεοχαράκης Α.Ε.-Nissan (Εμπορία Αυτοκινήτων) κ.ά..

5. Συνεργαζόμαστε με τοπικούς φορείς και επιμελητήρια, όπως το Ελληνο-Αμερικανικό Επιμελητήριο, το Ελληνογερμανικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ) κ.ά., για στενότερη διασύνδεση με την αγορά εργασίας και συνάφεια των ειδικοτήτων.

Η αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών και ο εκσυγχρονισμός των εργαστηρίων, σε συνδυασμό με την αναμόρφωση ειδικοτήτων και των προγραμμάτων σπουδών, οδηγούν τις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας σε μία νέα εποχή, στην οποία θα αποτελούν μία από τις πρώτες επιλογές των νέων για επαγγελματική εκπαίδευση.

Οι στρατηγικές συνεργασίες που έχουμε συνάψει με εταιρίες, όπως η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ), δημιουργούν μοναδικές ειδικότητες και εξειδικευμένη εκπαίδευση σε επαγγέλματα που έχουν καλές αμοιβές και άμεση επαγγελματική αποκατάσταση, όπως ο Τεχνίτης Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών.

Επίσης, η στενότερη επαφή με τοπικούς φορείς και με επιμελητήρια σε κάθε Περιφέρεια που βρίσκονται οι σχολές, μας δίνει τη δυνατότητα ανταπόκρισης στις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας και δημιουργίας ειδικοτήτων, οι οποίες προσφέρουν στους μαθητές επαγγέλματα που έχουν ζήτηση στις τοπικές κοινωνίες.

Φέτος, εντάσσουμε και οκτώ νέες ειδικότητες στο πλαίσιο ανάπτυξης των ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων και της γαλάζιας οικονομίας: Τεχνίτες ηλεκτρολογικών εργασιών και ανελκυστήρων, μηχανών & συστημάτων συμβατικού και ηλεκτρικού αυτοκινήτου, έξυπνων ηλεκτρονικών συσκευών και εγκαταστάσεων κ.ά..

Οι ΕΠΑΣ Μαθητείας της ΔΥΠΑ μπορούν να δώσουν στους νέους μας τα εφόδια και τις επαγγελματικές δεξιότητες που χρειάζονται, να αποκτήσουν γνώσεις και επαγγελματικά προσόντα, για να ξεκινήσουν με τα καλύτερα εχέγγυα την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων συνεχίζεται έως τις 10 Σεπτεμβρίου για την επόμενη σχολική περίοδο 2023-2024 στις ΕΠΑΣ Μαθητείας στο <https://www.gov.gr/ipiresies/ekraideuse/eggraphe-se-skholeio/eggraphe-se-epaggelmatike-skhole-epas-tou-oaed>.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ΕΠΑΣ, τα ΙΕΚ και τις ΠΕΠΑΣ της ΔΥΠΑ, στο www.dypa.gov.gr.

* Ο κ. Σπύρος Πρωτοψάλτης είναι διοικητής της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)